

Bakgrunn for vedtak

Sternesbekken kraftverk

Selbu kommune i Sør-Trøndelag fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Statkraft Energi AS
Referanse	201300094-23
Dato	08.10.2015
Notatnummer	KSK-notat 89/2015
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Ingrid Haug

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Statkraft Energi AS søker om tillatelse etter vannressursloven til å bygge Sternesbekken kraftverk i Selbu kommune i Sør-Trøndelag. Sternesbekken er en del av nedbørfeltet til Nedre Nea kraftverk i Nea-Nidelvvassdraget, og kraftverket vil utnytte fallet mellom eksisterende utløpstunnel fra Krossåa og ned til elva Rotla. Kraftverket skal utnytte vann som i dag overføres fra Krossåa og vil ikke berøre Sternesbekkens naturlige tilsig. Overføringstunnelen har en kapasitet på 10 m³/s, mens slukeevnen til kraftverket er satt til 2,8 m³/s.

Småkraftverket vil gi en årlig kraftproduksjon på 9 GWh. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk og tilsvarer strømb Bruken til ca. 450 husstander. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2012-14) har NVE klarert drøyt 1,8 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Det har ikke kommet inn vesentlig motstand til prosjektet i høringen. Selbu kommune er positive til søknaden. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag mener det omsøkte tiltaket vil ha liten innvirkning på naturmangfoldet, da det ikke er funnet spesielt viktige naturverdier i influensområdet. Direktoratet for mineralforvaltning og Sametinget har ingen merknader til søknaden. Selbu Energiverk, som områdekonsesjonær, har gitt samtykke til at anlegget bygges og drives som beskrevet i konsesjonssøknaden. Miljøvernforbundet uttaler seg imot det omsøkte tiltaket, i hovedsak av prinsipielle grunner.

I vår vurdering av om konsesjon bør gis etter vannressursloven, må fordeler og ulemper av det omsøkte tiltaket veies opp mot hverandre. De positive virkningene er først og fremst knyttet til planlagt kraftproduksjon. Sternesbekken kraftverk vil gi om lag 9 GWh/år fornybar energiproduksjon. Kraftverket vil også gi en bedre utnyttelse av et allerede berørt vassdrag til økt kraftproduksjon. De negative virkningene er i hovedsak knyttet til nye inngrep i landskapet i form av inntakskonstruksjon, nedgravde rør, kraftstasjon og kraftlinje. En utbygging vil også gi redusert vannføring i Sternesbekken sammenlignet med dagens situasjon. NVE legger vekt på at Sternesbekken kraftverk er planlagt i et område som allerede er berørt av kraftanlegg. Bekken er i dag kanalisert og forbygd, og har kunstig høy vannføring som følge av overført vann fra Krossåa. Kraftverket skal utnyttet overført vann og vil ikke berøre Sternesbekkens naturlige tilsig.

NVE mener at konsekvensene ved en eventuell utbygging av Sternesbekken vil være akseptable for landskap, friluftsliv og biologisk mangfold. Vår vurdering er at Sternesbekken kraftverk vil være et bidrag til fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Statkraft Energi AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Sternesbekken kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Innhold

Sammendrag	1
NVEs konklusjon	2
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	7
NVEs vurdering.....	9
NVEs konklusjon	14
Forholdet til annet lovverk	14
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	15
Øvrige forhold	18
Vedlegg	19

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Statkraft Energi AS datert 21.12.2012:

«Statkraft Energi AS ønsker å utnytte vannfallet i Sternesbekken i Selbu kommune i Sør-Trøndelag fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Sternesbekkenkraftverk slik som beskrevet i søknaden.

II. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Sternesbekken kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.»

Sternesbekken kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	37
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	51
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	44,4
Middelvannføring	m ³ /s	1,6
Alminnelig lavvannføring	l/s	70
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	130
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	60
Restvannføring	l/s	40

KRAFTVERK

Inntak	moh.	393
Avløp	moh.	271
Lengde på berørt elvestrekning	m	1200
Brutto fallhøyde	m	122
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,27
Slukeevne, maks	m ³ /s	2,80
Minste driftsvannføring	m ³ /s	0,8
Planlagt minstevannføring	l/s	ingen
Tilløpsrør, diameter	mm	1200
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	1350
Installert effekt, maks	MW	2,8
Brukstid	timer	3200

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	3,6
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	5,4
Produksjon, årlig middel	GWh	9,0

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	33
Utbyggingspris	kr/kWh	3,67

Sternesbekken kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	MVA	2,8
Spennning	kV	0,69

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	2,8
Omsetning	kV/kV	0,69/8,5

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde (luftlinje)	m	350
Nominell spenning	kV	22

Om søker

Statkraft Energi AS er søker. Etter fusjon med Trondheim Energi Kraft AS eier Statkraft i dag 15 kraftverk i Nea-Nidelvvassdraget med en produksjon på til sammen 2,55 TWh. Sternesbekken kraftverk er et ledd i Statkrafts effektivisering av produksjonssystemet i vassdraget og skal utnytte vannfallet mellom elvene Krossåa og Rotla.

Beskrivelse av området

Sternesbekken ligger mellom elvene Krossåa og Rotla i Selbu kommune i Sør-Trøndelag fylke, omlag 12 km sørøst for tettstedet Selbu. Bekken er en del av nedbørfeltet til Nedre Nea kraftverk i Nea-Nidelvvassdraget (jf. kgl.res. av 03.05.1985 til bygging av Nedre Nea kraftverk). Vann fra Krossåa overføres i dag via en 500 m lang tunnel og 150 m lang kanal til Sternesbekken. Sternesbekken renner videre ut i Rotla om lag 200 m oppstrøms Rotla bekkeinntak (se figur 1).

Selve Sternesbekken er om lag 1350 m lang og strekker seg fra ryggen sør for Krossåa og ned til Rotla. Kanalen fra Krossåa kommer inn 3-400 meter nedstrøms toppen av feltet slik at det er den nederste kilometeren som er påvirket av overføringen. Sternesbekken går for det meste i bratt terreng med unntak av en slak myrstrekning nedstrøms overføringstunnelen hvor det er laget et kunstig tjern. Store deler av Sternesbekken er utvidet og forsterket for å tåle den økte vannføringen som følge av overføringen. Ved utløpet til Rotla ender Sternesbekken i en foss.

Prosjektområdet er i stor grad påvirket av menneskelig aktivitet. I tillegg til reguleringsanleggene finnes det et nettverk av skogsbilveier i området. Det ligger en seter på Sterneset, en høyde vest for bekken, men det er ellers ingen hus eller hytter i nærheten av Sternesbekken.

Figur 1 Dagens system

Figur 2 Med Sternesbekken kraftverk

Figur 1 Figuren til venstre viser dagens situasjon med overføring av vann mellom Krossåa og Rotla. Figuren til høyre viser situasjonen etter bygging av Sternesbekken kraftverk.

Teknisk plan

Overføringer

Sternesbekken kraftverk skal utnytte vannet som i dag overføres via en tunnel fra Krossåa. Tunnelen har en kapasitet på 10 m³/s, mens slukeevnen til kraftverket er satt til 2,8 m³/s.

Inntak

Kraftverket er planlagt med inntak på kote 393 i skjæringen ved utløpet av overføringstunnelen fra Krossåa. Inntaksdammen vil bli 6 meter lang og 2-3 meter høy. Dammen vil ha fri overløpsterskel slik at overskuddsvann vil gå i overløp og følge eksisterende kanal ned til Sternesbekken. Selve inntaket er planlagt dykket (3-4 m), og det er nødvendig å fjerne noe fjell for å få tilstrekkelig dybde.

Vannvei

Fra inntaket er det planlagt en nedgravd rørgate på om lag 1350 m som i stor grad vil følge eksisterende veg langs Sternesbekken fra inntaket og ned til kraftstasjonen. Langs traseen er det i hovedsak løsmasser, men på øvre og nedre strekning er det noe fjell i dagen, og rørgata er her planlagt i sprengt grøft. Det skal, ifølge søknaden, ikke være nødvendig med hogst langs traseen. Siden rørgata skal følge eksisterende veg er det antatt at bredden på traseen kan begrenses til 10 m i anleggsfasen og 5 meter i driftsfasen.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt i dagen på kote 271 med utløp i Rotla om lag 100 m oppstrøms Sternesbekkens naturlige utløp. Stasjonsbygningen vil få en grunnflate på rundt 60 m². Kraftverket er planlagt med en Francis-turbin med installert effekt på 2,8 MW og maksimal/minimal slukeevne på hhv. 2,8 m³/s og 0,8 m³/s. Generatoren skal ifølge søknaden få en ytelse på 2,8 MVA og en spenning på 0,69 kV.

Nettilknytning

Kraftverket er planlagt tilknyttet eksisterende nett via en 350 m lang luftlinje med spenning 22 kV frem til eksisterende linje ved inntak Rotla (jf. e-post fra Statkraft av 25.09.2015). Herfra vil kraften

fra Sternesbekken kraftverk bli matet inn i overliggende nett gjennom oppgradert linje til Hegsetfoss kraftverk og videre til felles koblingsanlegg med Nedre Nea kraftverk

Det er Selbu Energiverk AS som er områdekonsesjonær. Det foreligger en avtale mellom energiverket og Statkraft om at anlegget kan bygges og drives gjennom energiverkets områdekonsesjon, og det bekreftes at det er tilstrekkelig kapasitet på nettet.

Veier

Eksistere skogsbilveier vil bli benyttet, men det er behov for en 350 m lang ny vegstrekning ned til kraftstasjonen.

Massetak og deponi

Det er ikke planlagt massetak eller deponier. Mesteparten av grøftemassene vil benyttes til gjenfylling langs rørtraséen. Overskuddsmasser etter sprengningsarbeidene forutsettes brukt til vegbygging og planeringsarbeider i kraftstasjonsområdet. Eventuelle restmasser vil i overensstemmelse med grunneier arronderes inn i terrenget.

Arealbruk

I følge søknaden vil tiltaket legge permanent beslag på totalt 3 dekar til inntaks- og kraftstasjonsområdet. Videre vil det være behov for rundt 26 dekar i anleggsperioden, særlig til bygging av rørgate og til riggområder, men disse arealene skal tilbakeføres etter ferdigstillelse av anleggene.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Utbyggingsområdet er ifølge Selbu kommune regulert til LNF i både gjeldende og kommende kommuneplan.

Samlet plan (SP)

I brev av 24.09.2004 innvilget NVE i samråd med Direktoratet for naturforvaltning unntak fra SP for prosjektet Sternesbekken kraftverk. Stortinget vedtok senere i 2005 at prosjekter med mindre installert effekt enn 10 MW skal unntas behandling i SP. Det finnes ikke andre SP-prosjekt som berøres av utbyggingen.

Verneplan for vassdrag

Sternesbekken inngår ikke i verneplan for vassdrag.

Nasjonale laksevassdrag

Vassdraget er ikke nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

Deler av nedbørfeltet til Krossåa (6 km²) ligger innenfor Skarven og Roltdalen Nasjonalpark. Det er ingen verneområder som blir berørt av prosjektet.

Eventuelle fylkesvise eller kommunale planer for småkraftverk

Selbu kommune og Sør-Trøndelag fylke har ikke laget egne planer for små vannkraftverk.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Det har ikke kommet inn momenter i høringen som tilsier behov for felles sluttbefaring. NVE har tidligere befart området og blitt informert om planene. Vi anser derfor saken som tilstrekkelig opplyst.

NVE har mottatt seks uttalelser til søknaden. Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider. Statkraft har i brev av 03.11.2014 kommentert de innkomne høringsuttalelsene.

Nedenfor følger en oppsummering av innkomne høringsuttalelser med søkers kommentarer der disse foreligger.

Selbu kommune gjorde følgende vedtak i Hovedutvalg for samfunnsutvikling den 24.09.2014:

«Selbu kommune mener at fordelene med kraftproduksjon er større enn de ulempene utbyggingen vil medføre, og stiller seg positiv til konsesjonssøknaden.

Utbygging av Sternesbekken kraftverk vil ha forholdsvis liten påvirkning på naturmangfoldet, men vil sannsynligvis føre til at et fiskevann forsvinner dersom det ikke gjøres forebyggende tiltak. Tjernet er ikke spesielt stort, men er et populært fiskevann for barn med tanke på lett tilgjengelighet. NVE bør vurdere om det finnes tiltak som ivaretar fiskehabitatet.»

Statkrafts kommentarer:

«I kommunens behandling av saken bekreftes det at det er fisk i tjernet og at særlig barn fisker her. Dersom utbyggingen realiseres vil tjernet, som tidligere var en myr og som nå er et resultat av overføringen fra Krossåa og en terskel i utløpet av tjernet, få en vesentlig mindre vanntilførsel. Samtidig vil tjernet bestå med en viss gjennomstrømning som følge av avrenning fra naturlig nedbørfelt, og at inntaket til Sternesbekken kraftverk ikke vil ta alt overført vann fra Krossåa. Statkraft vil derfor foreslå at en følger med utviklingen for fisken i tjernet etter utbyggingen og at en på bakgrunn av dette kan foreslå tiltak som sikrer at fisken overlever.»

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gir følgende konklusjon i brev av 03.09.2014:

«Det er fylkesmannens inntrykk at det omsøkte tiltaket vil ha relativt liten innvirkning på naturmangfoldet, da det ikke er funnet spesielt viktige naturverdier i influensområdet. Kunnskapsgrunnlaget virker tilstrekkelig og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven kan i så fall tillegges lite vekt. Først og fremst er det snakk om estetiske ringvirkninger av tiltaket, i tillegg til støy og annen forurensning under anleggsperioden. Det bør vurderes om fordelene ved kraftproduksjonen er høyere enn disse ulempene.»

Statkrafts kommentarer:

«Anleggsperioden vil ha en varighet på ca. 18 måneder, og støy, forurensning, transport, bruk av anleggsmaskiner, arealinngrep o.l. vil være begrenset til denne perioden. Når tilløpsrøret

er nedgravd, overdekket, arrondert og tilsådd, vil det etter hvert gro til over rørtraseen. Den mest synlige endringen i tiltaksområdet vil da være redusert vannføring i bekken, der forbygningen og kanaliseringen vil bli tydeligere og det vil foregå en tilgroing av deler av bekkeleiet. Inntakskonstruksjonen til kraftverket, ved utløpet av dagens overføringstunnel fra Krossåa, vil bli tilpasset terrenget og lagt slik at den bidrar til å skjule eksisterende tunnelskjæring og utløp. Selve kraftstasjonsbygningen vil bli plassert nede i elvegjelet, der Rotla går. Her er det bratt og utilgjengelig og stasjonen vil være vanskelig å få øye på. Den forsterkede kraftlinja fra stasjonen og ned til Heggsetfoss kraftverk vil nytte eksisterende stolperekke. Etter Statkrafts vurdering vil de landskapsmessige og estetiske virkningene være små i driftsperioden.»

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) uttaler i brev av 11.09.2014:

«DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttelse av mineralske ressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i plansammenheng. DMF kan ikke se at den foreslåtte utbyggingen av Sternesbekken kraftverk, kommer i konflikt med registrerte mineralske ressurser av regional eller nasjonal viktighet.»

Sametinget har i brev av 28.07.2014 gitt følgende uttalelse:

«Etter vår vurdering av beliggenhet, omfang og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at det omsøkte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til søknaden. Skulle det likevel under arbeid i marken oppdages gjenstander eller andre strukturer/spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken. Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk fredet i følge kml. §4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Denne oppregningen er heller på ingen måte uttømmende. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. 3 og 6. Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Sør-Trøndelag fylkeskommune.»

Miljøvernforbundet gir følgende konklusjon i sin uttalelse av 04.09.2014:

«Miljøvernforbundet krever primært avslag på omsøkte inngrep. Miljøvernforbundet krever et bedre datagrunnlag for biologisk mangfold før omsøkte inngrep og endringer kan vurderes å tillates. Dersom omsøkte regulering iverksettes, krever vi at avbøtende tiltak i form av minstevannføring i Sternesbekken. Denne må settes så stor at vassdraget ikke bunnfryser vinterstid. Økt vannslipp i allerede påvirkede Krossåa og Rotla vil være maktpåliggende. Ørekyte kan ha etablert seg i området, og vi krever at ørret må gis bedre livsvilkår for å konkurrere med denne svartelistede, introduserte fiskearten.»

Statkrafts kommentarer:

«Statkraft vil kort kommentere at konsesjonsvilkårene for Heggsetfoss og Nedre Nea kraftverk, som berører Krossåa og Rotla, bare kan tas opp ved en ev. vilkårsrevisjon. Når det gjelder datagrunnlaget

for vurdering av biologisk mangfold, er dette kunnskapsgrunnlaget ifølge fylkesmannen tilstrekkelig, også slik at føre-var-prinsippet er ivaretatt. Statkraft anser derfor det miljøfaglige grunnlaget som tilfredsstillende. En minstevannføring i Sternesbekken vurderes som hensyntatt gjennom restvannføring fra det naturlige feltet til bekken og den overførte vannmengden som ikke kan nyttes i kraftverket. Det bør her også nevnes at fylkesmannen anser at: «Økosystemet i Sternesbekken trolig vil kunne utvikle seg litt i retning av den naturlige tilstanden bekken hadde før den ble brukt til overføring av vann» - og at dette ansees som positivt av miljøvernmyndigheten.»

Selbu Energiverk AS (SEV) uttaler i brev av 13.11.2014 at de har områdekonsesjon i området og har gitt samtykke til at anlegget bygges og drives som beskrevet i konsesjonssøknaden. Under bygging av nye Hegsetfoss transformatorstasjon (som eies og drives av SEV) ble det, etter ønske fra Statkraft Energi AS, montert eget 22 kV bryterfelt for tilkobling av linja fra Sternesbekken kraftverk. Det vil m.a.o. si at kraften fra Sternesbekken kraftverk leveres på 22 kV til SEVs anlegg i Hegsetfoss kraftverk, ikke som 8,5 kV til Hegsetfoss kraftverk som beskrevet i konsesjonssøknaden. De har ingen innvendinger mot at tiltaket endres på dette punkt og at eiendomsgrensen mellom Statkraft og SEVs anlegg blir på tilkoblingen i 22 kV brytercelle i SEVs anlegg. De har ellers ingen kommentarer til konsesjonssøknaden.

Søkers kommentarer: «Statkraft er innforstått med den endring i overføringen som SEV angir.»

Sør-Trøndelag fylkeskommune har ikke avgitt noen høringsuttalelse, men gjennomførte i 2007 en arkeologisk befarings i forbindelse med konsesjonssøknaden. Brevet er vedlagt søknaden og konkluderer med at: «Det ble ikke funnet fredete kulturminner av noe slag ved befaringsen. Vi har derfor ingen spesielle merknader til saken, men vil allikevel minne om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter Kulturminnelovens § 8.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Sternesbekken kraftverk skal utnytte overført vann fra Krossåa, og tilsiget til kraftverket vil derfor være det samme som for inntaket til overføringstunnelen. Tilsigsserien for inntak Krossåa er estimert på grunnlag av observasjoner fra vannmerke 123.31 Kjelstadfoss som antas å være godt representativ for Krossåa.

Nedbørfeltet til inntak Krossåa, og dermed også til Sternesbekken kraftverk, er på 37 km². Middelvannføringen er beregnet til 1,6 m³/s. Den naturlige avrenningen er relativ jevn og med trege endringer i flomsituasjoner. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 130 og 60 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 70 l/s.

Bygging av Sternesbekken kraftverk vil medføre redusert vannføring i Sternesbekken nedstrøms utløpet av overføringstunnelen. Midlere vannføring i bekken er i dag kunstig høy som følge av overføringen. Kapasiteten på overføringstunnelen er 10 m³/s, mens maksimal slukeevne i det planlagte kraftverket er 2,8 m³/s. Ved vannføringer større enn kapasiteten til Sternesbekken kraftverk vil overskytende vann gå i overløp og renne i bekken som i dag. Ved vannføringer lik eller mindre enn kapasiteten til kraftverket vil alt vann fra overføringen gå i kraftverket, og vannføringen i Sternesbekken vil være lik den naturlige vannføringen.

Det er ikke foreslått å slippe minstevannføring i Sternesbekken i søknaden da kraftverket skal utnytte overført vann og ikke vil berøre Sternesbekkens naturlige tilsig. Sternesbekken har et lokalfelt på 1 km², og hele den naturlige avrenning fra lokalfeltet vil fortsatt gå i bekken. Dette gir en midlere vannføring på 0,4 m³/s. I tillegg vil overskuddsvannet fra Krossåa-overføringen, som ikke går igjennom kraftverket, renne i bekken. I perioder med liten eller middels avrenning vil vannføringen i Sternesbekken, etter utbygging, være lik den naturlige vannføringen. Sammenlignet med dagens situasjon vil det si vesentlig mindre vann. Det vil imidlertid være flere perioder med overløp og vannføringen i Sternesbekken vil i slike perioder være mer lik dagens situasjon. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 64 dager i et middels vått år. I 177 dager vil vannføringen være under minste driftsvannføring (0,8 m³/s) og derfor for liten til at det kan produseres kraft. I slike perioder ønsker Statkraft start-/stopp kjøring for å redusere vanntapet. Dersom start-/stopp kjøring ikke tillates må kraftstasjonen stå i slike perioder og alt vann slippes forbi inntaket.

NVE legger vekt på at Sternesbekken kraftverk kun skal benytte allerede overført vann og ikke vil berøre naturlig tilsig i Sternesbekken. Da kapasiteten i overføringstunnelen er vesentlig større enn kraftverkets slukeevne vil det fremdeles være lange perioder med overløp, og følgelig mer vann i bekken.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Sternesbekken kraftverk til ca. 9 GWh fordelt på 3,6 GWh vinterproduksjon og 5,4 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 33 mill. kr med prisnivå 01.01.2012. Dette gir en utbyggingspris på 3,67 kr/kW. NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger.

Naturmangfold

Naturtyper

Det er ikke registrert noen prioriterte naturtyper i prosjektområdet. Fossen ved Sternesbekkens utløp til Rotla er undersøkt, men det er ikke registrerte fossesprøytsone- eller bekkekløftvegetasjon. Prosjektets influensområde vurderes å ha liten verdi for verdifulle naturtyper. Det er heller ingen av høringspartene som har vist til at viktige naturtyper blir berørt. NVE mener derfor at konfliktnivået for temaet er lavt.

Arter

Av rødlistede arter har bjørn (EN), gaupe (VU) og jerv (EN) tilhold i prosjektområdet med jevne mellomrom. Jaktfalk (NT) har blitt observert i området, men det er ikke registrert kjente hekkeplasser for arten. Strandsnipe (NT) er registrert i vanntilknyttede områder i regionen, og det regnes som sannsynlig at denne også finnes i tilknytning til Sternesbekken. Den vurderes som lite sårbar for de vannføringsendringer som er planlagt. Det er ikke registrert rødlistede kryptogamer eller rødlistede karplanter langs den berørte elvestrekningen. Prosjektområdet er vurdert til å ha liten til middels verdi for rødlistede arter.

Det finnes generelt vanlige viltarter representative for regionen, inkludert hjortevilt. Fossekall er en vanlig art i regionen og er også registrert i Sternesbekken. Det antas å være enkelte egnede hekkelokaliteter i influensområdet. Om vinteren er store deler av bekken gjenfryst slik at den vurderes

til ikke å ha verdi for overvintring av fossekall. Prosjektområdet er vurdert til å ha middels verdi for fugl og pattedyr.

Under Swecos befaring i tilknytning til rapporten om biologisk mangfold ble det ikke observert fisk hverken i bekken eller i tjernet, men Selbu kommune påpeker i sin høringsuttalelse at det finnes fisk og at tjernet er et populært fiskevann for barn. Prosjektstrekningen beskrives imidlertid som lite egnet til gyting og oppvekst grunnet kanaliseringen av elva. Bunndyrsamfunnet vurderes å ha et arts mangfold som er representativt for lignende elver i regionen. Prosjektområdet vurderes å være av liten verdi for akvatisk miljø.

Vegetasjonen i området er, ifølge biomangfoldrapporten, preget av ordinære forekomster uten utpreget krevende arter. Floraen ellers i influensområdet ble heller ikke funnet å være av en spesielt verdifull karakter.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag uttaler at tiltaket vil ha relativt liten innvirkning på naturmangfoldet da det ikke er funnet spesielt viktige naturverdier i influensområdet. Selbu kommune påpeker at tiltaket kan medføre økt begroing og redusert vanngjennomstrømning i tjernet og ber om at det vurderes tiltak slik at tjernet opprettholdes som fiskebiotop. Statkraft kommenterer at tjernet vil få en vesentlig mindre vanntilførsel, men at det vil bestå med en viss gjennomstrømning som følge av avrenning fra naturlig nedbørfelt, og at inntaket til Sternesbekken kraftverk ikke vil ta alt overført vann fra Krossåa. Statkraft vil derfor foreslå at en følger med utviklingen for fisken i tjernet etter utbyggingen og at en på bakgrunn av dette kan foreslå tiltak som sikrer at fisken overlever. Norges Miljøvernforbund krever et bedre datagrunnlag for biologisk mangfold og savner særlig utredning av bunndyrfaunaen.

Etter NVEs syn vil omsøkte prosjekt ha begrensede konsekvenser for biologisk mangfold. Det er ikke krav om egen undersøkelse av bunndyrfauna ved utarbeidelse av søknader om tillatelse til småkraftverk, og etter vårt syn er utførte rapport om virkninger på biologisk mangfold tilstrekkelig. Hele det naturlige tilsiget til Sternesbekken vil fremdeles gå i bekken etter en utbygging, og økosystemet vil utvikle seg mer i retning av naturtilstanden. Det naturlige tilsiget vil opprettholde et visst livsmiljø for fisk og annet vanntilnyttet liv. Det vil også sikre næringstilgang til fossekall i den grad arten bruker bekken til dette formål. Eventuelle behov for tiltak for fisk, slik kommunen ønsker, kan pålegges av fylkesmannen med hjemmel i naturforvaltningsvilkåret ved en eventuell konsesjon dersom det skulle være nødvendig.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Sternesbekken kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport og høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 18.09.2015. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Sternesbekken kraftverk finnes det, etter det NVE kjenner til, ingen viktige arter eller naturtyper. En eventuell utbygging av Sternesbekken vil etter NVEs mening ikke være i konflikt

med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra Sternesbekken kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Lokalt er Nea-vassdraget sterkt preget av tidligere reguleringer, overføringer og utbygginger gjennom Hegsetfoss og Nedre Nea kraftverk. Sternesbekken er også berørt av vassdragstekniske inngrep med kanalisering, forbygning og overført vann. Etter vårt syn forringer dette områdets naturfaglige verdi noe. En eventuell utbygging av Sternesbekken, gitt de moderate miljøkonsekvensene som er forventet, vil etter vårt syn ikke ha virkninger ut over influensområdet til dette prosjektet. NVE mener derfor at ulempene for økosystemet og naturmangfoldet ved en utbygging av Sternesbekken er akseptable også når man ser på den samlede belastningen i området.

Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap og friluftsliv

Det omsøkte kraftverket er planlagt i et område som allerede er sterkt preget av tekniske inngrep og menneskelig aktivitet. En utbygging som omsøkt vil redusere vannføringen i Sternesbekken sammenlignet med dagens situasjon, noe som kan påvirke landskapsinntrykket. Bekken er i dag kanalisert og steinsatt for å kunne ta imot større vannmengder, og kan etter utbygging fremstå som en mer kunstig kanal som følge av redusert vannføring. Inntaksdammen er planlagt i kanalen ved utløpet av overføringstunnelen og vil etter vårt syn ikke forringe landskapet ytterligere. Rørgata skal graves ned og revegeteres naturlig, og vil bli lite synlig i terrenget etter anleggsperioden. Selve kraftstasjonen er planlagt nede i elvegjelet ved Rotla og vil bli lite synlig for omgivelsene. NVE legger vekt på at inngrep forbundet med etablering av Sternesbekken kraftverk i liten grad vil gi negative konsekvenser for landskapet.

Det forgår noe jakt i området og noe turgåing, men i begrenset grad. Kommunen opplyser om at det kunstige tjernet er et bra fiskevann for barn blant annet på grunn av lett tilgjengelighet. Ved en eventuell konsesjon bør det vurderes tiltak for å opprettholde tjernets funksjon for fisk. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag viser til at dette tjernet tidligere var en myr, og mener det bør få utvikle seg til en naturlig tilstand med vannføring fra det lokale tilsiget. Etter NVEs syn vil tiltaket gi begrensede virkninger for friluftsliv og brukerinteresser, og eventuelle tiltak for å opprettholde fisk i tjernet kan pålegges med hjemmel i vilkårene ved en eventuell konsesjon dersom fylkesmannen vurderer dette som hensiktsmessig.

Prosjektet vil ikke berøre store sammenhengende naturområdet med urørt preg.

NVE mener at en realisering av Sternesbekken kraftverk samlet sett vil være akseptabelt ut fra hensynet til landskap og friluftsliv.

Reindrift

Prosjektområdet inngår i Essand Reinbeitedistrikt. I følge søknaden ligger tiltaksområdet i utkanten av høstbeite og om lag 1 km fra vårbeite. Det er ingen trekk- eller drivingsleier innenfor tiltaksområdet. Reinbeitedistriktet har fått saken på høring, men vi har ikke mottatt uttalelse. Søker informerer om at reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktet er orientert om tiltaket og at det vil bli opprettholdt dialog. Søker antar at det er anleggstiden som eventuelt kan gi forstyrrelser på reindriften i form av støy, men at anlegget ikke vil hindre ferdsel eller forårsake støy av betydning i driftsfasen.

NVE mener at konsekvensene ved en eventuell utbygging av Sternesbekken vil være akseptable for reindriftsinteressene i området gitt at tidspunkt for anleggsarbeidet planlegges i samråd med reinbeitedistriktet og tilpasses reinens eventuelle bruk av området. NVE er også av den oppfatning at en utbygging som omsøkt ikke vil medføre en økning i den samlede belastningen på reinbeitedistriktet, da tiltaket kun vil medføre et minimalt arealbeslag, ikke i nevneverdig grad vil øke ferdselstrykket inn i beiteområdet, og ikke er planlagt i et område som er av høy verdi for reindriften.

Kulturminner

Sør-Trøndelag fylkeskommune utførte en arkeologisk befaring sommeren 2007 av prosjektområdet, men det ble ikke registrert fredete kulturminner av noe slag. Det er heller ingen kjente samiske kulturminner som vil komme i konflikt med tiltaket. Standard vilkår for kulturminner vil for øvrig ivareta forholdet til kulturminner på en tilfredsstillende måte.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell bygging av Sternesbekken kraftverk vil gi 9 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som gjennomsnittlig for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneier og generere skatteinntekter. NVE legger også vekt på utnyttelse av allerede berørte vassdrag til økt kraftproduksjon og finner Sternesbekken kraftverk til å være et slikt prosjekt. Kraftverket vil gi en bedre utnyttelse av det vannet som i dag overføres fra Krossåa til Rotla.

Oppsummering

I vår vurdering av om konsesjon bør gis etter vannressursloven, må fordeler og ulemper av det omsøkte tiltaket veies opp mot hverandre. De positive virkningene er først og fremst knyttet til planlagt kraftproduksjon. Sternesbekken kraftverk vil gi om lag 9 GWh/år fornybar energiproduksjon. Kraftverket vil også gi en bedre utnyttelse av et allerede berørt vassdrag til økt kraftproduksjon. De negative virkningene er i hovedsak knyttet til nye inngrep i landskapet i form av inntakskonstruksjon, nedgravde rør, kraftstasjon og kraftlinje. En utbygging vil også gi redusert vannføring i Sternesbekken sammenlignet med dagens situasjon. NVE legger vekt på at Sternesbekken kraftverk er planlagt i et område som allerede er berørt av kraftanlegg. Bekken er i dag kanalisert og forbygd, og har kunstig høy vannføring som følge av overført vann fra Krossåa. Kraftverket skal utnyttet overført vann og vil ikke berøre Sternesbekkens naturlige tilsig.

Det har ikke kommet inn vesentlig motstand til prosjektet i høringen. Selbu kommune er positive til søknaden. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag mener det omsøkte tiltaket vil ha liten innvirkning på naturmangfoldet, da det ikke er funnet spesielt viktige naturverdier i influensområdet. Direktoratet for mineralforvaltning og Sametinget har ingen merknader til søknaden. Selbu Energiverk, som områdekonsesjonær, har gitt samtykke til at anlegget bygges og drives som beskrevet i

konsesjonssøknaden. Miljøvernforbundet uttaler seg imot det omsøkte tiltaket, i hovedsak av prinsipielle grunner.

NVE mener at konsekvensene ved en eventuell utbygging av Sternesbekken kraftverk vil være akseptable for landskap, friluftsliv og naturmangfold. Vår vurdering er at Sternesbekken kraftverk vil være et bidrag til fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Statkraft Energi AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Sternesbekken kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Statkraft Energi AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en ca. 350 m lang luftlinje med spenning 22 kV frem til eksisterende linje ved inntak Rotla. Herfra vil kraften fra Sternesbekken bli matet inn i overliggende nett gjennom oppgradert linje til Hegsetfoss kraftverk og videre til felles koblingsanlegg med Nedre Nea kraftverk.

Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for konsesjonsvedtaket.

Selbu Energiverk AS er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Vi finner det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Selbu Energiverk AS har som netteier og områdekonsesjonær kommentert linjetilknytningen og bekrefter at det er kapasitet fra transformator og videre i nettet. De bemerker at kraften vil bli levert på 22 kV til energiverkets anlegg i Hegsetfoss og ikke som 8,5 kV som beskrevet i søknaden. Energiverket har ikke kommentert om det vil bli nødvendig for Statkraft å betale anleggsbidrag for nødvendig opprustning av nettet i området. NVE forutsetter at Statkraft er villige til å betale anleggsbidrag for opprustning av nettet basert på sin innmatede effekt etter gjeldende regelverk dersom det skulle være nødvendig.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jmfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

Sternesbekken er ikke registrert som egen vannforekomst i vann-nett. Nedre deler av Krossåa og Rotla er registrerte som sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF) med dårlig økologisk tilstand som følge av eksisterende reguleringsanlegg.

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Det er ikke foreslått å slippe minstevannføring i Sternesbekken i søknaden. Kraftverket skal utnyttet overført vann fra Krossåa og vil ikke berøre Sternesbekkens naturlige tilsig. Søker mener at slipping av minstevannføring utover det naturlige tilsiget gir liten gevinst og ikke står i forhold til tapt kraftproduksjon.

Miljøvernforbundet mener Sternesbekken vil gå tørr etter en utbygging og krever en minstevannføring som er stor nok til at vassdraget ikke bunnfryser vinterstid. Det er ingen av de andre høringspartene som krever minstevannføring. Fylkesmannen viser til at omsøkte tiltak vil ha relativt liten innvirkning på naturmangfoldet og at økosystemet i bekken trolig vil kunne utvikle seg i retning av den naturlige tilstanden bekken hadde før den fikk overført vann.

Sternesbekken har et lokalfelt på 1 km² og hele den naturlig avrenning fra lokalfeltet vil fortsatt gå i bekken. Dette gir en midlere vannføring på 0,4 m³/s. I tillegg vil overskuddsvannet fra Krossåa-overføringen, som ikke går igjennom kraftverket, renne i bekken. Kapasiteten på overføringstunnelen er 10 m³/s mens maksimale slukeevne på det planlagte kraftverket er 2,8 m³/s. Ved vannføringer større enn kapasiteten til Sternesbekken kraftverket vil overskytende vann gå i overløp og renne i bekken. Ved vannføringer lik eller mindre enn kapasiteten til kraftverket vil alt vann fra overføringen gå i

kraftverket og vannføringen i Sternesbekken vil være lik det naturlige tilsiget. Sammenlignet med dagens situasjon vil det si vesentlig mindre vann. Det vil imidlertid være flere perioder med overløp og vannføringen i Sternesbekken vil i slike perioder være mer lik dagens situasjon.

Etter NVEs syn vil omsøkte prosjekt ha begrensede konsekvenser for biologisk mangfold. Hele det naturlige tilsiget til Sternesbekken vil fremdeles gå i bekken etter en utbygging, og økosystemet vil utvikle seg mer i retning av naturtilstanden. Det naturlige tilsiget vil opprettholde et visst livsmiljø for fisk og annet vanntilknyttet liv. Vi vil derfor ikke gå inn for at det pålegges slipp av minstevannføring i Sternesbekken. NVE legger vekt på at kraftverket kun skal benytte allerede overført vann og ikke vil berøre naturlig tilsig i Sternesbekken. Da kapasiteten i overføringstunnelen er vesentlig større enn kraftverkets slukeevne vil det fremdeles være lange perioder med overløp, og følgelig mer vann i bekken.

Ved vannoverføringer lavere enn minste driftsvannføring ($0,8 \text{ m}^3/\text{s}$) ønsker Statkraft start-/stopp kjøring for å redusere vanntapet. Dersom dette ikke tillates har søker beregnet at omlag 6% av vannmengden vil gå tapt i forhold til hva som er omsøkt, noe som tilsvarer kraftproduksjon på om lag 0,8 GWh. En slik kjøring av kraftverket vil kunne påvirke vannføringen i Rotla fra utløpet av Sternesbekken kraftverk til inntaksbassenget i Rotla (ca. 120 meter). Utløpsvannet fra Sternesbekken kraftverk er imidlertid liten sammenlignet med vannføringen i Rotla og det antas at start-stopp kjøring vil ha relativt liten innvirkning på vannføringen i Rotla på denne strekningen. Et slikt kjøremønster vil ifølge søknaden ikke påvirke vannføringen i Sternesbekken. NVE mener i utgangspunktet at start-/stopp kjøring av småkraftverk med utløp i elv er uheldig. Dette primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare. Vi legger imidlertid vekt på at det ved Sternesbekken kraftverk ikke er vesentlig fare for erosjon eller andre forhold av betydning, og mener start-/stoppkjøring av kraftverket kan tillates ved vannføringer under minste driftsvannføring. Ved større vannføringer skal kraftverket kjøres jevnt.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet "Forholdet til energiloven".

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Inntaksdammen skal plasseres i skjæringen ved utløpet av overføringstunnelen fra Krossåa med overløp på ca. kote 393, i tråd med det som er oppgitt i søknaden. Inntaket skal bygges
--------	--

	slik at det blir minst mulig synlig i landskapet.
Vannvei	Vannveien skal gå i nedgravd/-sprengt rør i tråd med søknaden.
Kraftstasjon	Kraftstasjonen skal plasseres i tråd med det som er oppgitt i søknaden, ca. 260 m oppstrøms inntak Rotla. Nøyaktig plassering kan justeres ved detaljplan.
Største slukeevne	Søknaden oppgir 2,8 m ³ /s
Minste driftsvannføring	Søknaden oppgir 0,8 m ³ /s
Installert effekt	Søknaden oppgir 2,8 MW
Antall turbiner/turbintype	Søknaden oppgir en Francisturbin
Vei	Eksisterende veier skal i stor grad benyttes. Ny vei til kraftstasjonen skal bygges i tråd med det som er oppgitt i søknaden.
Avbøtende tiltak	Avbøtende tiltak utføres i tråd med søknaden.
Annet	Det forutsettes at utbygger etablerer god dialog med reinbeitedistriktet, og at anleggsperioden tilpasses reinens eventuelle bruk av området på en best mulig måte.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE anser forholdet til kulturminneloven § 9 som avklart, jf. brev fra Sør-Trøndelag fylkeskommune som er vedlagt søknaden. Vi minner om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varslings av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Øvrige forhold

Minstevannføring i Krossåa og Rotla

Miljøvernforbundet mener eksisterende reguleringer i vassdraget har fått store miljøkonsekvenser og krever minstevannføring i Krossåa og Rotla nedstrøms inntakene dersom omsøkte tiltak blir gjennomført. De mener summen av inngrep i vassdraget er store og at minstevannføringer kan være med på å øke det biologiske mangfoldet, styrke ørretbestanden og redusere ørekytebestanden. Tillatelse til overføring av Krossåa og Rotla ble gitt samtidig med tillatelse til bygging av Nedre Nea kraftverk, jf. kongelig resolusjon av 03.05.1985. Konsesjonen er gitt på ubegrenset tid med revisjonsadgang i 2022. Det er ikke krav om minstevannføringer i Krossåa eller Rotla i gjeldende vilkår. Manøvreringsreglementets post 3 gir imidlertid departementet hjemmel til å pålegge minstevannslipp i Krossåa på sommeren dersom kostnadene står i forhold til de fordeler vannslippet vil gi. Etter vårt syn er krav om eventuelle minstevannføringer i Krossåa og Rotla noe som best behandles igjennom en vilkårsrevisjon. NVE har i samarbeid med Miljødirektoratet gjort en nasjonal gjennomgang av vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022, med forslag til prioritering. Basert på visse kriterier har reguleringene i Nedre-Nea fått lavere prioritet (kategorien 1.2). Dette er vassdragsavsnitt der direktoratene mener det er middels potensial for forbedring av viktige miljøverdier, og med antatt større krafttap (sammenlignet med prioriterte vassdrag) i forhold til forventet miljøgevinst. NVE har foreløpig ikke mottatt krav om revisjon av konsesjonsvilkår for Nedre-Nea.

Vedlegg

Kart over nedbørfelt

Situasjonskart – Sternesbekken kraftverk

